

نمونه سؤالات پایانی نیمسال اول

۱

بارم	ردیف
۶	۱
(۱)	الف) سر به هم آورده دیدم برگ‌های غنچه را
(۱)	ب) گفتم که روی خوبت از من چرا نمان است؟
(۱)	ج) خار بر پشت، زنی زین‌سان گام
(۱)	د) داد با این همه افتادگی‌ام
(۰/۷۵)	ه) امیر را خاطر به آن شد که در آن خانه چیست؟
(۰/۵)	و) تویی که بر فر و فروغ ایران خواهی افزود و تیرگی ناخویشتن‌شناسی و از خود بیگانگی را خواهی زدود.
(۰/۷۵)	ز) به قدر می‌گویم و بی‌موقع و بی‌حساب نمی‌گویم؛ به قدر فهم مستمعان می‌گویم.
(۱)	
۲	۲
	الف) آزاداندیشان <u>نستوه</u> ، چون کوه می‌کوشند.
	ب) <u>بصر</u> ، منتهای جمالش نیافت
	ج) تلفن همراه از <u>مظاهر</u> آفرینش‌گری انسان است.
	د) تو <u>دعوی</u> دانایی می‌کردی.
	ه) خانواده، <u>هنجار</u> و حریم دارد.
	و) میهن ما، <u>خاستگاه</u> بخردان است.
	ز) چون برآید این همه گل‌های <u>نغز</u> کامکار؟
	ح) سیل و طوفان <u>نعره</u> توفنده‌اش
۱	۳
	با توجه به عبارت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید.
	«مسافر گفت: یکی را به من بفروش. چویان گفت: گوسفندان از آن من نیست. مرد گفت: <u>خداوندش</u> را بگویی که
	گرگ ببرد. غلام گفت: به <u>خدای</u> چه بگویم؟!»
	الف) «از آن من نیست» به چه معناست؟
	ب) منظور از واژه‌های مشخص شده در عبارت چیست؟
۰/۵	۴
	حدیث «قولوا الحق ولو علی أنفسکم» با کدام بیت تناسب مفهومی دارد؟
	۱) عالمی از راستگویی دشمن ما گشته‌اند
	۲) گر راست سخن گویی و در بند بمانی
	۳) طریق صدق بیاموز از آب صافی دل
۰/۵	۵
	مفهوم کلی بیت زیر چیست؟
	ده‌روزه مهر گردون، افسانه است و افسون
	نیکی به‌جای یاران، فرصت شمار، یارا

ردیف	سؤال	بارم
۶	ایبات زیر را به دقت بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید. زود پرسیدم: پدر، اینجا کجاست؟ گفت: اینجا می‌شود یک لحظه ماند گفتمش: پس آن خدای خشمگین گفت: آری خانه او بی‌ریا است الف) منظور از «خانه خوب خدا» کجا است؟ ب) در بیت سوم، نقش ضمیر «ش»، در «گفتمش» چیست؟ ج) جمله‌های تشکیل‌دهنده بیت اول را به صورت جداگانه بنویسید. د) در بیت چهارم، «بی‌ریا» چه نقشی دارد؟	۲
۷	به پرسش‌های زیر درباره قالب «مثنوی» پاسخ دهید. الف) شکل گرافیکی این قالب را رسم کنید. ب) دو نمونه از مهم‌ترین مثنوی‌های فارسی را نام ببرید.	۱
۸	نقش دستوری بخش‌های مشخص شده را بنویسید. الف) اگر حرام را صد از این گونه آداب به جا بیاوری، فایده ندارد. ب) گفتم: مرا غم تو، خوش‌تر ز شادمانی	۱
۹	از بین آرایه‌های زیر، آرایه به کاررفته در هر بیت را بیابید و توضیح دهید. «تشبیه - کنایه - واج آرایی - تشخیص» الف) نور خورشید در جهان فاش است ب) تأمل در آینه دل کنی ج) به درگاه لطف و بزرگیش بر د) عقل‌ها حیران شود کز خاک تاریک نزند	۲
۱۰	مفرد واژه‌های جمع و جمع واژه‌های مفرد را بنویسید. الف) تماثل: (ب) راد: (ج) همگان: (د) فضیلت:	۱
۱۱	برای هریک از واژه‌های زیر، دو هم‌خانواده بنویسید. الف) غفلت: ب) تصویر:	۱
۱۲	نام صاحب هر کدام از آثار زیر را بنویسید. الف) پریشان: ب) نفحات الانس:	۱
۱۳	بیت‌های زیر را کامل کنید. الف) ..... ب) گفتم ز «فیض» بپذیر، این نیم‌جان که دارد	۱

پاسخ نامه

-۱

- الف) گلبرگ‌های غنچه را در کنار هم دیدم و به یاد جمع متحد و صمیمی دوستان افتادم.
 ب) گفتم که چرا چهره زیبایت از من پنهان است؟ گفت: تو پرده و مانع میان من و خودت هستی، وگرنه چهره من آشکار است.
 ج) وقتی شغل خارکشی داری و این گونه (لنگ‌لنگان) راه می‌روی، خوشبختی‌ات چیست؟ عزت و بزرگواری‌ات کدام است؟ (هیچ خوشبختی و عزتی نداری).
 د) با همه ناتوانی‌ام، عزت و بزرگی آزادی و وابسته‌نبودن به دیگران را به من بخشید.
 ه) فکر امیر، مشغول و بدگمان شد که در آن خانه، چه چیزی وجود دارد.
 و) تو هستی که بر شکوه و روشنی ایران اضافه خواهی کرد و تیرگی و سیاهی شناختن خود و ناآشنایی با [تاریخ و فرهنگ] خویش را پاک خواهی کرد.
 ز) به اندازه صحبت می‌کنم، بی‌موقع و نسنجیده حرف نمی‌زنم و به اندازه فهم و درک شنوندگان سخن می‌گویم.

-۲

- الف) خستگی‌ناپذیر
 ب) بینایی، بینش، چشم
 ج) نشانه‌ها، جلوه‌ها، جلوه‌گاه‌ها
 د) ادعا
 ه) رفتار، روش، قاعده، معیار
 و) مبدأ، محلّ پیدایش، کانون
 ز) زیبا، نیکو
 ح) پرخروش، خروشان، غوغاکننده

-۳

- الف) متعلق به من نیست؛ من مالک آن نیستم.
 ب) خداوند؛ صاحب / خدا؛ پروردگار

-۴

گزینه ۲

-۵

زودگذر و ناپایدار بودن دنیا و غنیمت‌شمردن فرصت برای نیکی در حق دیگران

-۶

- الف) مسجد
 ب) متمم
 ج) جمله‌های بیت اول: (۱) زود پرسیدم / (۲) پدر (منادا) / (۳) اینجا کجاست / (۴) گفت / (۵) اینجا خانه خوب خداست
 د) مسند

۷-

○ _____ ○ _____
□ _____ □ _____ (الف)
△ _____ △ _____
* _____ * _____

(ب) شاهنامه فردوسی - بوستان سعدی - مثنوی مولوی - لیلی و مجنون نظامی (دو مورد کافی است).

۸-

الف) متمم
ب) مسند

۹-

الف) واج آرایی: صامت «ش»
ب) تشبیه: «دل» به «آینه» تشبیه شده است.
ج) کنایه: «از سر نهادن» کنایه از «فراموش کردن» و «کنار گذاشتن»
د) تشخیص: «حیران شدن عقل»

۱۰-

الف) تمثال   ب) رادان   ج) همه   د) فضایل

۱۱-

الف) غافل - تغافل - مغفول - اغفال (دو واژه کافی است).
ب) صورت - صور - تصاویر - مصوّر - صوری (دو واژه کافی است).

۱۲-

الف) قاآنی
ب) جامی

۱۳-

الف) گفتم که سوخت جانم، از آتش نهانم
ب) گفتا نگاه دارش، غم خانه تو جان است